Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická

a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky

Rudolfovská 92, České Budějovice

Závěrečná maturitní práce

Název maturitní práce:

Agility

Autor maturitní práce:	Marie Houšková
Studijní obor:	Veterinární- V4.B.
Konzultant maturitní práce:	MVDr. Lucie Míková
Rok odevzdání maturitní práce:	2017

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem maturitní práci na téma: **Agility** vypracoval(a) samostatně a použil(a) jen pramenů, které cituji a uvádím v přiložené bibliografii.

V Českých Budějovicích dne

……

Marie Houšková

Obsah

Obsah 6
Úvod 4
1. Seznámení s agility 5
2. Kategorie 5
2.1 podle kohoutkové výšky 5
2.2. podle výkonností kategorie 5
3. Agility překážky 6
3.1 skokové 6
3.2 zónové 6
3.3 ostatní 7
4. Onemocnění 7
5. Výcvik psa 7
5.1 výcvik překážek 7
6. Můj výcvik psů 9
7. Závody 10
Závěr 12
Seznam literatury 13
Přílohy 14

Úvod

V XX maturitní práci bych Vás chtěla seznámit se sportem jménem agility.

Agility je sport se psy, který se částečně podobá koňskému parkuru. Jeho cílem je překonat se psem překážkovou dráhu v co nejlepším čase a ve správném pořadí.

Nejprve vám popíši různé překážky, které musí pes překonat, xxxx rozdělení psů do kategorií a jak lze získat doživotní titul šampion. Upozorním na možná rizika a onemocnění psů. Také se dozvíte, jak naučit svého psa agility a na závěr vás seznámím s mými psy a jejich výcvikem a průběhem na závodech.

1. Seznámení s agility

Agility může dělat každý pes, různého stáří, pohlaví a velikosti. Vhodné je začít již v mladém věku, doporučuje se od 6. měsíce, aby se pes již naučil vše potřebné. Samozřejmě je možné začít kdykoliv.

Jedná se o sport, který je zastřešen pod oficiální organizací jménem Klub agility České republiky (KAČR). Do klubu může vstoupit kdokoliv, v klubu se také platí roční členský příspěvek. Pokud chce majitel závodit, musí si zažádat o výkonnostní průkaz pro psa (VP), do kterého se zapisují zkoušky, díky nimž pes může postoupit do vyšší kategorie.

Agility závody se rozdělují na agility (open), jumping a zkoušky. V open běhu se využívají zónové, skokové a ostatní překážky. V jumpingu se používají pouze skokové a ostatní překážky, zónové se vynechávají, proto se běh nazývá jumping. Dále ve zkouškách se využívají opět všechny překážky, jak zónové , tak skokové a ostatní.

Na každém závodě je speciálně vyškolený rozhodčí, který vše posuzuje. Rozhodčí postaví připravený parkur, vypíše na něj určitý čas, za který ho pes musí uběhnout, pokud se pes časový limit překročí , dostává trestné body za čas. Každý pes má na závodě stejné podmínky pro běh. V běhu rozhodčí posuzuje, zda pes neudělal chybu, tj. shodí laťku skočky, nedotkne se zóny nebo vynechá tyčku ve slalomu. Dále kouká na odmítnutí, tj. pes nechce skočit přes překážku, vynechá ji X nebo ji oběhne.Může jít špatnou stranou do slalomu. Odmítnutí je nutné opravit a pes tak ztrácí cenné sekundy. Navíc za každou chybu či odmítnutí se připočítává 5 trestných bodů

A nakonec je tu diskvalifikace, která nastává v případě skočení překážky špatným směrem, než udal rozhodčí X nebo pes opustí parkur, či se vyvenčil na parkuru

2. Kategorie

2.1 podle kohoutkové výšky

Kohoutková výška se určuje vždy při prvních závodech psa a zapisuje se do jeho VP. Psa měří rozhodčí a podle výšky ho zařadí do kategorie-S, M, L.

- Small (malý)-psi s kohoutkovou výškou do 35 cm.
- Medium (střední)- psi s kohoutkovou výškou od 35-43 cm.
- Large (velcí)-psi s kohoutkovou výškou od 43 cm výš.

2.2 podle výkonností kategorie

Každý pes při první účasti na závodech startuje v začátečnících – kategorie A1, při úspěšném složení zkoušek přestupuje do vyšších kategorií.

- A1-začátečníci, při složení tří zkoušek do 5 trestných bodů tým postupuje do kategorie A2
- A2-mírně pokročilí, při složení pěti zkoušek bez trestných bodů postup do kategorie A3
- A3-pokročilí, při složení alespoň tří zkoušek do roka, během tří let pes získá doživotní titul před jméno A3Ch

3. Agility překážky

3.1 skokové

Do skokových překážek patří skočka. Může být jednoduchá, která je sestavena ze dřeva, plastů, panelů, plůtků, ovšem nesmí být kovová. Horní laťka skočky musí být lehce shoditelná, aby se o ní pes neporanil, když o ní zavadí, případně do ní spadne. Výška: L: 55 až 65 cm – M: 35 až 45 cm – S: 25 až 35 cm. Minimální šířka: 1,20 m. Maximální: 1,50 m. Průměr látek je 3-5cm. Vnitřní stojan bočnice musí být minimálně 1 m vysoký a 40-60 cm široký. Bočnice nesmí být pevně propojeny mezi sebou. Musí mít konstrukci takovou, aby jí pes nemohl proběhnout ani projít skrz. Skočku dvojitá, nazývanou též dvojskok, tvoří dvě jednoduché skočky za sebou s rozdílem výšek 15-25 cm.

Zeď je širší skoková překážka, která musí mít nahoře lehce shoditelná. Ve zdi mohou být jeden nebo dva otvory ve tvaru tunelu.

Skok daleký (dálka) je tvořen 2-5 elementy a jsou poskládány od nejnižšího 15 cm až po nejvyšší 28 cm. Okolo dálky musí být umístěny pro přehled rozhodčího rohové tyče, které ohraničují skok,

Kruh má průměr 40-60 cm a má nastavitelnou výšku, střed-pro S, M 55 cm, L 80 cm. Kruh by měl být rozpojitelný pro bezpečnost psa, pokud do kruhu spadne X nebo zavadí, kruh se rozpadne a psovi se nic nestane.

3.2 zónové

Šikmá stěna-áčko je tvořeno ze dvou ramp tvořící písmeno A, šířka je 95-115 cm, délka 2,65- 2,75 cm, výška pro všechny je 170 cm od země, povrch musí být protiskluzový a měli by na něm býti umístěny protiskluzové lišty v pravidelných rozestupech, aby pes neuklouzl a mohl plynule vyběhnout nahoru a seběhnout dolů. Rozestup lišt by měl být cca 25 cm, musí být po celé délce rampy 120 cm a vysoké 5-10 mm a 20 mm široké a nesmí být ostré, aby se pes neporanil. Na spodu rampy 1,06 m musí být barevně ohraničená část (zóna). Áčko je spojeno řetězy, prkny, které nesmí bránit umístění jiné překážky pod áčko.

Kladina je vysoká 1,20-1,30 m, dlouhá 3,60-3,80 m a široká 30 cm. Povrch musí být neklouzavý a opatřen protiskluzovými lištami. Na spodní části rampy (90 cm) by měla být vyznačená barevná část (zóna) z každé strany. Může se použít i elektronická kontaktní zóna. Stojany kladiny nesmí převyšovat samotnou kladinu a musí umožnit pod ní umístit i jiné překážky.

Houpačka je dlouhá 3,60-3,80 m a široká 30 cm. Výška uprostřed houpačky je 60 cm. Houpačka musí mít protiskluzový povrch a je zakázáno na ni umisťovat protiskluzové laťky. Dále se musí rovnoměrně převážit, ani ne rychle ani pomalu, ale tak, aby ji byl schopen překonat i malý pes, tedy přibližně za 2-3 s.

Houpačka má na každé straně zónu, které se pes musí dotknout. Dále musí pes počkat na zóně tak dlouho, než se houpačka dotkne země, teprve poté může překážku opustit.

Stůl je ve tvaru čtverce má 0,9-1,20 m, výška pro L-60 cm, S-35 cm. Musí mít neklouzavý povrch a musí být barevně označen. Pes na něm musí vydržet 5 s, které

odpočítává elektronická časomíra, která nesmí psa nějak ohrozit. Stůl nesmí mít nebezpečnou konstrukci v případě, kdy pes hodlá stůl podlézt.

3.3 ostatní

Slalom je překážka o 12 tyčích, které pes musí začít po jeho levém boku. Tyče jsou nepružné o průměru 3-5 cm a 1-1,2 m vysoké s rozestupem 60 cm. Tyče by měli být dřevěné nebo plastové, ovšem ne kovové.

Tunel je pevný, ohebný, o průměru 60 cm a délka 2-6 m.

Látkový tunel má pevný vchod o hloubce 90 cm, výška vchodu je 60 cm, východ je tvořen z látky nebo plastové plachty, dlouhý 2,5-3 m. Vstup do tunelu musí mít neklouzavý povrch a musí být kryt ochranným materiálem.

4. Onemocnění

Psi se při běhu mohou zranit a mohou mít trvalé následky. Onemocnění může vzniknout z brzkého skákání přes vysoké překážky nebo sbíhání zónových překážek. Onemocnění jsem rozepsala v PREZENTACI. Uvedla bych ho zde stejně, to by mělo stačit. Podívej se jen, co která nemoc znamená, abys věděla, kdyby se někdo z vyučujících při maturitě zeptal.

Výcvik psa

4.1 výcvik překážek

Výcvik psa začíná již v raném věku a každý pes může mít jiné povely. Musíte mít povely na každou překážku zvlášť, dále jsou i stranové povely bez překážky, aby pes věděl, kde ho překážka čeká.

Psa můžete motivovat pamlsky, hračkou nebo pouze slovní odměnou. Každý pes je na něco jiného. První pes Leslie je na pamlsky a druhý pes Adéla je na hračky.

Začínáme nejdříve jednoduchými překážkami, jako je skočka nebo tunel. Laťku u skočky dáme co nejníže a určíme si povel jaký bude pes dostávat při skoku – například slovo „hop“. Psa můžeme mít na volno nebo na vodítku, navedeme ho na skočku, řekneme „hop“ a následovně řádně odměníme. Tak to opakujeme, dokud si to pes řádně nezapamatuje a nezačne skočku chodit sám. Psa pak dáme na volno a budeme se od skočky pomalu vzdalovat a říkat psovi povel „hop“. Pokud pes vše dobře pochopí a naučí, můžeme pokračovat na další překážku.

Jako další jednoduchá překážka je tunel, který natáhneme rovně a vezme co nejkratší, např. 3 m. Při učení tunelu je dobré mít s sebou ještě jednu osobu, která nám psa podrží na jednom konci tunelu, my půjdeme na druhou stranu, psa zavoláme jménem a řekneme mu povel „tunel“. Psa na konci tunelu řádně odměníme a pořádně pochválíme. Tunel je docela těžká překážka, protože pes musí jít do těsnějšího a tmavého prostředí.

Pokud má pes jisté odložení, můžeme tunel trénovat bez pomoci druhé osoby. Necháme psa odloženého na začátku tunelu a na druhé straně ho zavoláme k sobě a odměníme. Když pes ovládá povel tunel, začneme tunel prodlužovat a případně trochu zatáčet, aby pes neviděl na druhou stranu tunelu a dáváme povel tunel.

Další typ tunelu je tunel látkový, kde si pes musí látku sám nadzvednout, aby mohl překážku překonat. Při učení využijeme druhou osobu, která nám látku na druhé straně podrží

a budeme psovi říkat povel tunel, pes vidí normálně na druhou stranu tunelu a jelikož už ovládá normální tunel, tenhle mu nebude dělat problém. Při opakování druhá osoba bude pomalu látku snižovat a pes si zvykne, že se jí musí dotknout. Když bude látka už skoro položená, pes se naučí si jí sám zvednout a tím máme látkový tunel naučen.

Po tunelu začneme učit zónové překážky, které rozložíme na zem, aby se pes naučil po nich chodit. Podle rychlosti psa zvolíme, zda ho naučíme zóny zastavované - pes na nich musí počkat dokud nedostane uvolňovací povel nebo zóny sbíhané, kde se zóny pouze dotkne a běží dál. U malých plemen bývá jasné, že zóny bude mít sbíhané, protože se vždy dotkne zóny, u velkých plemen je to na uvážení, většinou mívají zóny zastavované, aby pan rozhodčí viděl, že pes zónu má.

Psa vezmeme na vodítko, vezmeme hračku nebo pamlsek a začneme ho učit chodit po zónových překážkách, které máme položené na zemi. Když ho budeme chtít naučit zastavované zóny, na konci překážky, kde máme ohraničenou zónu, mu dáme povel „zóna“, nebo „stop“, „zadní“, „dolu“, je na uvážení majitele, jaký povel si zvolí. Na každé zónové překážce můžete zvolit buď stejný povel nebo jiný.

Učení zóny probíhá navádění rukou na zónu a opakování povelu na zónu. Když pes ovládá povel na zemi, je možné postavit překážky a říkat mu to na již postavených překážkách. Nyní můžeme přejít na samotné absolvování zónové překážky. Zase si psovod vybere povel, buď na všechny překážky stejný – „nahoru“ nebo na každou zvlášť- „áčko“, „kladina“, „lávka“, „kláda“, „houpy “, „pačka“, „bum“. Možností je opravdu mnoho.

Jako nejsnazší zónová překážka je kladina. Pes na ní nemusí lézt nijak vysoko, nenamáhá si loketní klouby, může být stále skoro ve styku s psovodem. Překážka nevydává žádné zvuky, ani se nepřeklápí jako houpačka. Psa opět vezmeme na vodítko a dáme mu povel na kladinu – „nahoru“. Jdeme pomalou chůzí, aby si pes zvykl, že jde výš, na úroveň psovodovo hlavy a psa stále slovně chválíme nebo podáváme pamlsky. Při sestupování z kladiny, před začátkem zóny dáme psovi povel „zóna“ a pes už bude vědět, že tam má zastavit. Pokud pes absolvuje kladinu správně, psa opět pořádně odměníme.

Když psa učíme sbíhanou zónu na kladině, vezmeme misku nebo hračku a položíme jí těsně pod zónu. Psa vedeme opatrně pomalu přes kladinu a na konci pes půjde úplně dolů za pamlsky nebo hračkou a takhle to budeme opakovat x krát za sebou, aby pes věděl, že se chodí až dolů, tím pádem se vždy dotkne zóny.

Další obtížnější zónová překážka je áčko. To ze země zvedneme jen o trochu, aby se pes naučil na rychlý náběh a seběhnutí. Při zastavované zóně opět řekneme „zóna“ a při sbíhané dáme pod zónu misku s pamlsky nebo hračku. Áčko postupně zvyšujeme až do 170 cm, aby to pro psa nebylo tolik náročné na klouby. Při absolvování áčka dostává pes povel „nahoru“, „áčko“ a dole opět povel „zóna“.

Poslední zónová překážka je houpačka. Ta je na naučení hodně složitá, protože pes se musí zhoupnout a ještě dotyk houpačky o zem dělá velký hluk. Nácvik houpačky je jednoduchý, vezme skočku s laťkou a těžší část houpačky, která slouží jako nástupní, podepřeme skočkou, takže nám lehčí část zůstane ve vzduchu. Psa namotivujeme pamlsky, aby se předními packy dotýkal houpačky, která se zároveň na půl převáží a udělá hluk. Psa takto navykáme, aby si zvykl. Když si pes zvykne na hluk, začneme ho učit zónu na

houpačce. Pokud vše ovládá naprosto v klidu, odstraníme skočku z pod houpačky a přejdeme k fázi přejít celou houpačku.

Nyní je dobré využít k cviku druhou osobu, která nám bude houpačku na druhém konci přidržovat. Psa pomalu navedeme na houpačku a druhá osoba bude houpačku pomalu pouštět dolů. Pes si pomalu zvykne, že se musí převážit. Psa naučíme chodit až na konec překážky (zónu), aby jí měl před rozhodčím jistou. Pak je jen na psovodovi zda bude chtít, aby pes na zóně počkal a měl ji zastavovanou nebo se houpačka dotkla země a pes rovnou běžel dál. Houpačku opakujeme stále s druhou osobou, která bude houpačku pak pouštět rychleji a začne už dělat hluk. Když vidíme, že psovi zvuk a převážení nevadí, nebudeme potřebovat asistenci druhé osoby. Pes dostane povel „bum“ (aby věděl, že ho čeká hluk) a navádíme ho na houpačku, ale opět ne v plné rychlosti. Na konci psa odměníme pamlsky, hračkou a slovní pochvalou.

Jako poslední překážkou je slalom, který lze učit různými metodami. Může se učit 2x2-probíhání mezi 2 tyčkami tvořící bránu, kterou pomalu zužujete a přidáváte tyčky a pes se ho tak naučí. Další metoda je ulička, slalom má 12 tyček a každou sudou dáte trochu doprava, aby vznikla ulička, kterou pomalu zužujete a vznikne Vám rovný slalom. A poslední metoda je vedení skrz slalom, kdy psa vedete za pamlskem či hračkou za rukou.

5. Můj výcvik psů

Zde Vám popíšu výcvik mých psů Leslie a Adély.

S Leslie jsem začala cvičit až ve věku jednoho roku, kdy předtím nebyla vůbec socializovaná, neznala cizí psy, cizí prostředí, jiné lidi. Začaly jsme chodit do kynologického klubu, kde nás upoutaly agility.

Jako svého prvního psa jsem nevěděla, jaké povely jí naučit, tak jsem jí naučila na skočce hop, dále jsme se učily tunel. Později jsme s kamarádkou vymyslely povel doprava „toč“ a doleva „zůn“. Povel slouží k tomu, aby, když řeknu „hop toč“, očekávala nějakou překážku následující vpravo. To samé platí pro povel „hop zůn“. Při opakování povelu za sebou – „toč toč“, toč znamená, že se má stáhnout okolo pravé bočnice zpět ke mně.

Po tunelu jsme nikdy neměly žádný jiný povel, nyní máme povel „le“ a „pra“. aby při povelu „tunel le, le, le“ věděla, že má vyběhnout na levou stranu, kde bude následující překážka.

Na zónové překážky má na „áčko“ , na kladinu povel „nahoru“ a na houpačku povel „bum“. Všude máme zóny sbíhané, ale dřív jsme je měli zastavované, takže zná oba povely, ale na závodech používáme zásadně sbíhané. Na houpačce je ještě povel „stůj“, protože Leslie váží 3,5 kg a musí počkat, než se převáží.

Na slalom má povel „sla, sla“ a při průchodu první brankou slalomu jí povzbuzuji povelem „jdi, jdi“. Leslie je dobře motivovatelná na pamlsky, takže při výcviku jí vždy na konci odměním pamlskem a slovní pochvalou.

Nyní je Leslie 6 let, je v kategorii SA3 a začíná nám třetí rok na titul A3 Champion.

Můj druhý pes je Adéla, které se plně věnuji již od štěněte. S agility jsme začaly již v 6 měsících a jelikož je to velké plemeno, mám pro ní více povelů než pro Leslie, která je malá a všude jí stihnu doběhnout.

Na skočce mám pro Adélu 5 povelů. Stejně jako u Leslie „toč“ a „zůn“, kdy vyhledá pak překážku na pravé nebo levé straně. Pak „back“, kdy se musí stočit úplně okolo pravé bočnice zpět ke mně a „zpět“, kdy se otáčí okolo levé bočnice. A jako poslední mám povel „okolo“, kdy musí překážku skočit z druhé strany.

Pro Adélu mám také stranové povely bez překážky „right“ a „left“, kdy se stočí buď doprava a nebo doleva. Při tohle povelu je hodně důležitá práce rukou psovoda, jak ukáže. Pokud mám psa při levém boku a chci aby se stočil do leva, překřížím ruce před sebou, levou ruku pod pravou a řeknu povel „left.“ To samé platí pro povel do prava-„right“, kdy pravou ruku překřížím pod levou.

Na tunel má povel „tunel“ a když nestíhám tak říkám „tu, tu, tu“ a když potřebuju aby se stočila na nějakou stranu po vyběhnutí z tunelu, má povel „le, pra“.

Na zónové překážky má na kladinu a áčko povel „nahoru“. Na kladině na zónu má povel „stop“, aby zastavila, áčko má sbíhané, ale říkám jí k tomu povel „ssss“, aby věděla, že se musí dotknout. Houpačku má povel „bum“ a „stůj“, aby počkala, až se to s ní převáží. Na skok daleký má prodloužený povel „hoop“, protože je to delší skok. A jako poslední je slalom, kde má povel „jdi sla“ a při průchodem první tyčky jí povzbuzuji povelem „jdi, jdi“.

Nyní jsou Adéle 4 roky, je v kategorii LA3 a začíná nám druhý rok na titul A3 Champion.

6. Závody

V poslední části Vás seznámím s průběhem závodů agility.

Při příjezdu na závody se musí psovod se psem prezentovat, aby pořadatelé věděli, že jste dorazili na závod. Pořadatelům odevzdáte výkonnostní průkaz psa a prokážete, že je pes řádně vakcinovaný. Od pořadatelů závodu můžete dostat uvítací balíček, kde získáte různé pamlsky pro psa, psí časopisy, vodítka, reklamní letáky, hračky pro psa nebo slevový kupon. Po prezenci všech závodníků vyvěsí pořadatel startovní listinu, která zpravidla bývá seřazena podle výkonnostní kategorie psů. Začne tedy kategorie A1 až po A3, dále se rozdělí kategorie na S, M, L.

Během prezence postaví rozhodčí parkur. Většinou se začíná jumpingem, kdy na parkuru nejsou žádné zónové překážky. Rozhodčí postaví parkur, s pomocníky zadá trať pomocí čísel a po trati jede kolečkem, kterým změří délku trati. Z čísel daných na parkuru a délky trati spočítá, za kolik by měl pes doběhnout standardní čas, dále z toho určí průměrnou rychlost metr za sekundu a spočítá maximální čas psa na trati. Tyto údaje pomocníci od pořadatele vyhlásí do mikrofonu a rozhodčí vyhlásí prohlídku parkuru pro závodníky bez psa.

Podle počtu závodníků rozhodčí rozhodne, zda všichni závodníci půjdou na prohlídku společně, nebo se rozdělí podle výškové kategorie. Při rozdělení dle výškové kategorie, chodí závodníci na parkur postupně a všichni mají na prohlídku stejně stanovený čas od rozhodčího. Po prohlídce poslední kategorie nastává čas na zahájení běhu prvního závodního týmu.

První závodník má čas dojít si pro psa, kterého měl odloženého mimo parkur a připravit ho na běh. Po pokynu rozhodčího se začne připravovat na start. Pomocníci od pořadatele vyzvou jméno psovoda a psa na start, rozhodčí zahájí start písknutím na píšťalku a dá psovodovi pokyn rukou, že může začít.

Čas se měří buď elektronickou časomírou, která je připevněná na první a poslední skočce trati nebo ručními stopkami, kdy u parkuru stojí dva pomocníci, kteří mají ruční stopky a měří čas ručně. Pomocníci stojí jak u startu tak u cíle a jsou dva, aby byla větší jistota, jaký pes měl čas. Tým může být na parkuru pouze po maximální dobu stanovenou rozhodčím. Při překročení rozhodčí psovoda upozorní, že již překročil jejich maximální časový limit a musí opustit parkur.

Rozhodčí má právo tým z parkuru kdykoliv vykázat za nevhodné chování psovoda ke psu, za zbytečné zdržování na parkuru, kdy si tým trénuje překážku, která se mu v dané trati nepovedla. Pokud tým běží parkur plynule, rozhodčí ho pouze hodnotí. V případě, kdy pes nechce s psovodem spolupracovat a neplní jeho pokyny, může tým parkur kdykoliv dobrovolně opustit. Ale vstoupit na parkur může pouze po vyzvání rozhodčím.

Po odstartování prvního týmu se pokračuje dle startovního seznamu. Okolo parkuru jsou pomocníci, kteří zvedají shozené laťky, narovnávají tunel, upravují zátěže na tunelech, pomáhají dávat překážky zpět na svoje místo určené rozhodčím. Pořadatel v průběhu závodů vyvěšuje výsledky z běhů.

Po doběhnutí jumpingu rozhodčí přestaví parkur na agility nebo zkoušky. Na obě kategorie jsou potřeba zónové překážky a proto je pouze na rozhodčím, jaký parkur postaví. Je možná, že pořadatel určí program celých závodů, kdy se rozhodčí musí řídit jeho programem.

Pomocníci na parkur donesou zónové překážky, které určí rozhodčí a ten postaví nový parkur pro závodníky. Po přestavbě nastává další prohlídka tratě pro závodníky bez psů. Zase rozhodčí oznámí psovodům, jaký mají čas na parkur, kolik má překážek a jaký mají maximální čas na parkur. V kategorii agility běhají týmy od kategorie A1 po A3 a ve velikostních kategoriích S, M, L nebo naopak, dle toho, na jaké velikostní kategorii skončil předchozí parkur.

Jako poslední se běží zkoušky, kdy rozhodčí staví parkur dle výkonnostní kategorie psů. Začíná stavbou parkuru pro kategorii A1, kdy je parkur nejlehčí pro psy, v kategorii znovu začínají velikostní kategorie S, M, L. Po kategorii A1 následuje A2, kdy už je parkur trochu obtížnější. A jako poslední je kategorie A3, který je nejtěžší. Po doběhnutí posledního týmu z kategorie se přejde k vyhlášení výsledků ze závodů.

Vyhlášení závodů začíná prvním během, tedy jumping, kdy pořadatel vyhlásí první tři nejlepší závodníky. Výhru zařizuje pořadatel, zajistí sponzory, kteří je sponzorují krmivem, různými pamlsky, hračkami, výbavou pro psa a nebo dárkovými poukazy. Pořadatel může zajistit za jumping a agility i kokardy nebo malé poháry.

Při součtech jumpingu a agility se vyhlašují všichni psy z kategorie S, M, L bez ohledu na výkonnostní kategorii. Jako výhru dostávají závodníci pohár a větší výhru krmiva nebo jiných cenných věcí.

V poslední kategorii zkoušek se vyhodnotí první tři nejlepší v kategorii A1, A2, A3. Za zkoušky pořadatel rozdává medaile a nějakou menší drobnost pro psa k tomu. Každému závodníkovi poblahopřeje rozhodčí na stupni vítězů. Pořadatel si může závodníky vyfotit pro sponzory, aby sponzoři viděli, že výhry závodníci opravdu dostali.

Závěr

Agility je celosvětově známý psí sport. Nyní již víte, jak probíhají závody, výcvik psa na agility, porovnání výcviku různých plemen v různém věku.

Z celkového hlediska se dá vycvičit na agility každý pes a je jedno v jakém věku začnete. Psy sport baví a společně se svými psovody tráví krásné chvíle. Pro agility jsou i přímo vyšlechtěná plemena, nejčastěji běhají Border kolie, Parson russel terieři a Sheltie, ale může běhat opravdu každé plemeno. A často jsou tito netradiční psi úspěšnější. Běhají sice pomaleji než výše uvedená plemena, ale o to víc jsou přesnější a dělají méně chyb. Příkladem může být můj xxxx voříšek Leslie, který často s přehledem závody vyhrává, i když ve startovním poli nepatří mezi favority.

Seznam literatury

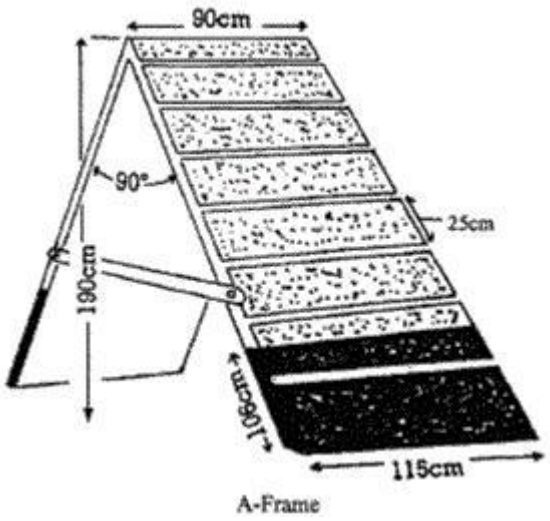
http://www.klubagility.cz/node/default/10

http://www.klubagility.cz/node/default/11

Terminologický slovník

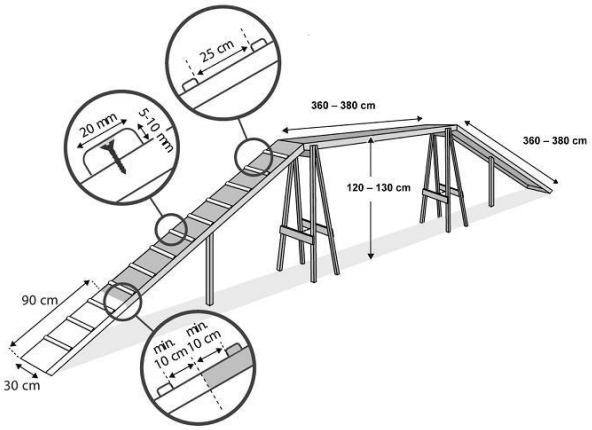
Přílohy

Obrázek č.1

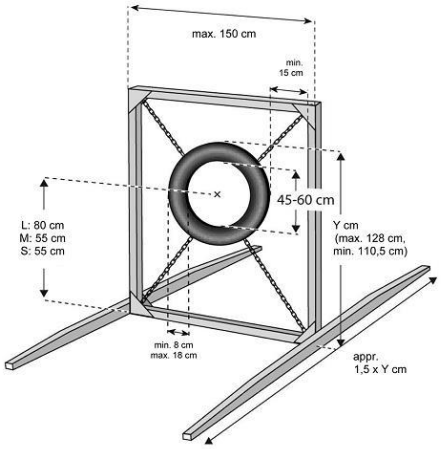

Áčko

Obrázek č.2

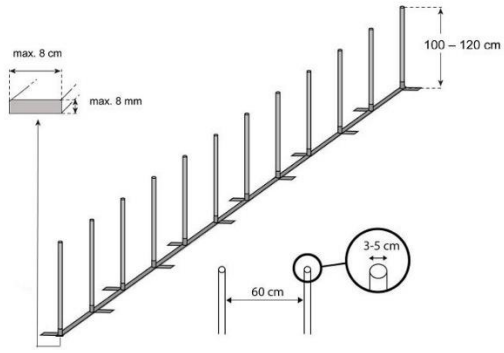

Kladina

Obrázek č.3

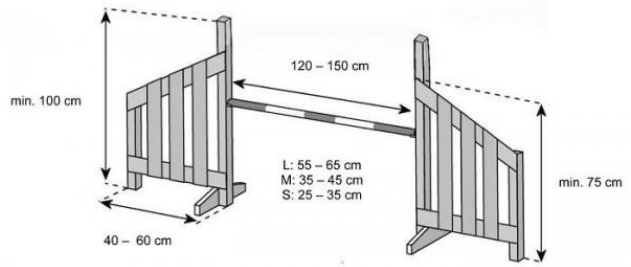

Kruh

Obrázek č.4

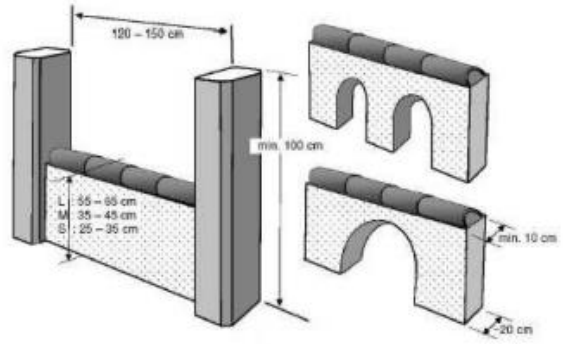

Slalom

Obrázek č.5

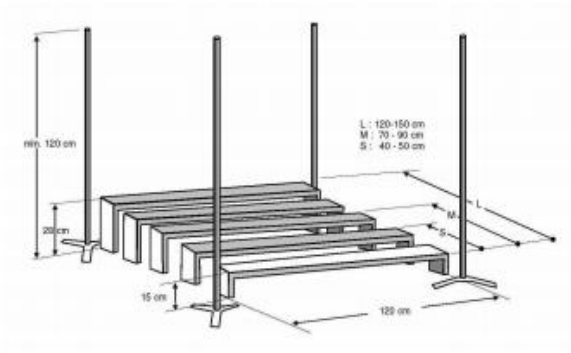

Obrázek č. 6

Zeď / Viadukt (Wall / Viaduct)

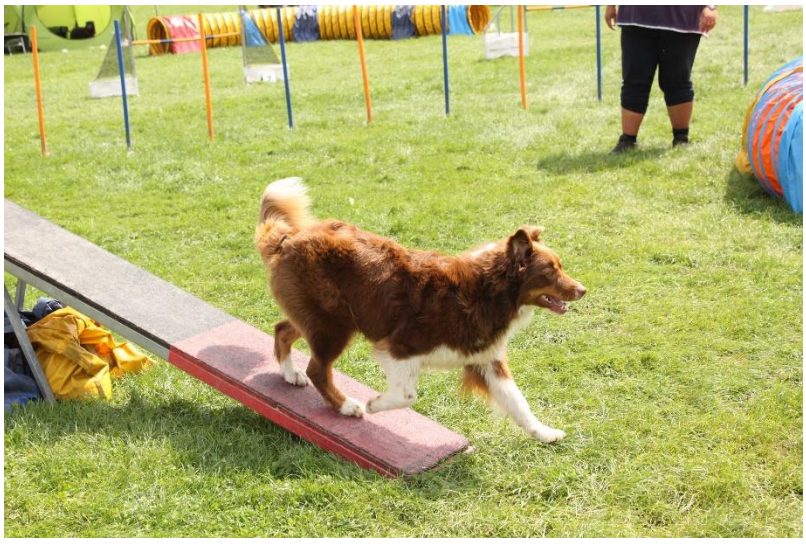

Obrázek č. 7

Skok da daleký (Long Jump)

Obrázek č. 8

Zóna na houpačce

Obrázek č. 9

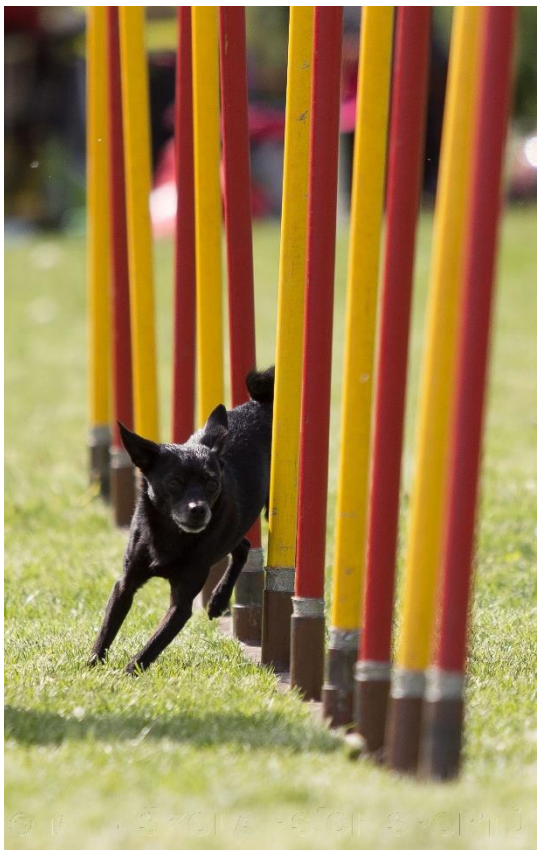
Proskok kruhem

Obrázek č. 10

Skok daleký

Obrázek č. 11

Průběh slalomem

Obrázek č. 12

Vyběhnutí z tunelu

Obrázek č. 13

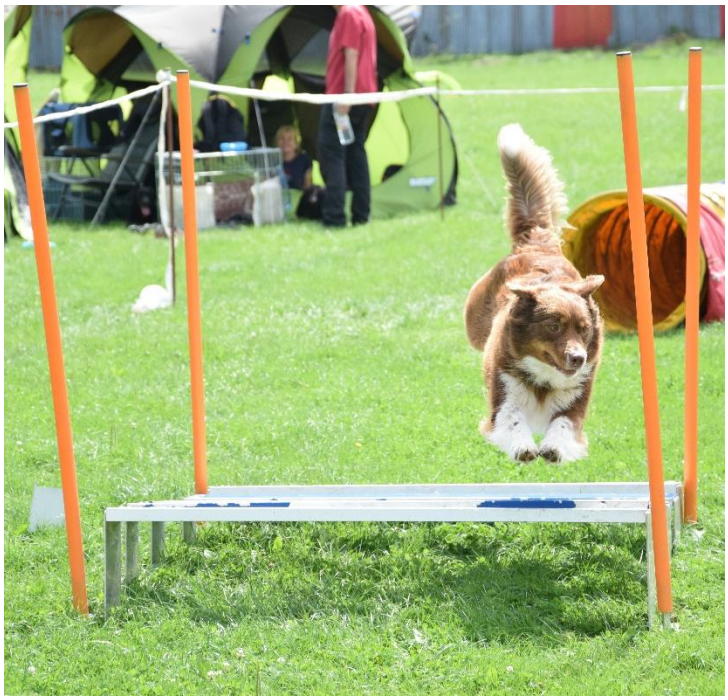
Absolvování kladiny

Obrázek č. 14

Zóna na áčku

Obrázek č. 15

Skok daleký

Obrázek č. 16

Výhra za zkoušky a součty

Obrázek č. 17

Stupně vítězů

Obrázek č. 18

Stupně vítězů

Obrázek č. 19

Ocenění za zkoušky

Autoři fotografií:

Obrázek č. 1- internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 2-internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 3-internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 4- internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 5-internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 6- internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 7- internet (http://www.klubagility.cz/node/default/10)

Obrázek č. 8-vlastní

Obrázek č. 9- Škola psích sportů

Obrázek č. 10- Škola psích sportů

Obrázek č. 11- Škola psích sportů

Obrázek č. 12- vlastní

Obrázek č. 13- Škola psích sportů

Obrázek č. 14- vlastní

Obrázek č. 15- vlastní

Obrázek č. 16- vlastní

Obrázek č. 17- Škola psích sportů

Obrázek č. 18- Škola psích sportů

Obrázek č. 19- vlastní